

اصلاح

مدیر: محمد قدیر تره کی
اداره: دعوومی مطبعی له‌خنده- کابل
بی‌امضاء مقالی دمدير له‌خوايکلی کېږي
بی‌دمطبل له‌ورځو هره ورځ خپریږي

لخواينه کالنی شپږ میاشتی
د کابل په ښار کېږي ۲۵ افغانی ۱۴- افغانی
په افغانستان کېږي ۳۰ افغانی ۱۸- افغانی
په دباندو هېوادو کېږي یونیم یون ۱۸ شلکه

نندارتون امسال (۳)

در حقیقت جنگ موجوده ملت افغان را زیاده تر متوجه باحتیاجاتش نموده به اولتین کرد که باید وسایل راحت و حیانتش را خود تهیه نماید این تلقین يك نازبانۀ شدیدي بود که نسبت به چندین ساله رفتار عادی و تکامل طبیعی مملکت را در جاده حیات اقتصادی به پیش راند .

وقتی که یکی از علماء میگوید : « هماغه طور بیکه جنگ ها حیات و موجودیت ملل را تهدید میکند همچنان آنها را بحیات استقلال و انکسار بخود آشنا میسازد » مقصود اینک همینست شاه شخصی را تنها گذاشته و او را مستقلا متکفل حیانتش سازید شخص مذکور خواهی نخواستی حیانتش را تأمین میکند و برای پیشبرد این مقصد بکار هائی دست میزند که قبلا هیچگاه به فکر آن نیفتاده بود ملل هم عیناً همین خاصیت را دارند و ما این تجربه را اینک در ظرف این چند سال که جنگ جریان دارد در حیات اقتصادي خود کردیم و کلا ترين دليل آن هم میتوان اوضاع متحول و متکامل نندارتون های امته و مصنوعات وطنی را در روزهای جشن استقلال نشان داد .

در نندارتون امسال تمام مصنوعات و تولیدات داخلی را که در آن جا عرضه شده بودند میتوان بصورت ذیل تصنیف نمود :

۱- صنایع نفیسه :

این صنایع عبارت از مصنوعاتى بود که بوسیله دست و مهارت و ذوق افراد این مملکت بوجود آمده است مانند دست دوزی ها و رسم های رنگه ، پورترت و غیره صنایع دستی .

درین قسمت که بزبان ما صنایع نفیسه و به تعبیر اروپائی به آرت تسمیه میشود البته محتاج به بیان و تعریف نیستیم زیرا در این قسمت افغانستان در گذشته و حال مقام بزرگی داشته و دارد و آثار و آثار صنایع نفیسه او شاهد این مدعاست .

۲- صنایع ماشینی :

که اروپائی ها آنرا ایشوستری میگویند و ترجمه آن در صورتیکه آرت را صنعت بگوئیم حرفت باید باشد . ازین قبیل مصنوعات در نندارتون زیاد بود و این قسمت که زیاد تر محتاج الیه افراد مملکت و اقتصادیات ملی است سال بسال ترقی محسوسی نشان میدهد و مخصوصاً امسال نسبت به سال زیاد تر امید افزا بوده است این صنایع که مهمترین آنها را در نندارتون غرفه نساجی جبل السراج ویل خمیری و شرکت بشمیته بافی قندهار و غرفه شرکت پختون و غرفه شرکت قندسازی و غیره تشکیل میدادند خوبی برای استقبال روشن و درخشان حیات اقتصادی ما بوده است .

دباندنی خبرونه

تو کیو : متحدینو دسرطان ۹ تاریخ نه تراوسه پوری دچینی دمخاډ په عملیا تو کښی ۹۹۱ الوتکی دلاسه ور کړی دی -

برلین : گو بر ننگ په داسی حال کښی چه د کشور مهم او بر جسته سړی او همدغه رازاد میرال دونتس او فیلد مار شال کیتل هم حاضر وه د هتله له خوا د گلو ا کیلیل د (کونز کورن) یر تا بوت چه هتله په بر علیه دسو - قصد په اثر زخمی شوی و او مړ شو ، کښو د اوونو ویل چه دغه فعال شخص چه فعالیت ئی دقدر و زد دی نه زما یو همکار بلکه زما صمیمی ملگری اودوست وه . (ترانس اوشن)

برلین : شوروی فو ا و سره د المانیانو د کملک مقاومت او درنو تلفاتو ور کولو د کانونو ښارونو : (ترانس اوشن)

برلین : د المان دعوومی ارکان حرب نوی رئیس جنرال کودارین د غواظهار ا توجه په شرقی محاذ کښی په د المان نوی حربی تکنیک شپږ تیجی و ښی د المان په نظامی محافلو کښی ډیر تاثیر و کړ اوشی نتیجی ئی اوس ښکاره شوی لکه چه په غوڅو او کښی دروسانو د حملو مخه و نیول شوه او په شو ورځو کښی روسانو ته دموتر یزه قوی او تانکو له حیثه درانده تلفات رسیدی دی . (ترانس اوشن)

برلین : فون یاین په انقره کښی د المان لوی سفیر دتر کښی له صدر اعظم سراج اغلو سره ددغو اقداماتو په باره کښی وکتل چه تر کبه غواړی چه خپل اقتصادی او سیاسی مناسبات له المان سره قطع کړی . (ترانس اوشن)

برلین : دنو رماندی په ناحیه کښی د متحدینو اونی حملی د کان په جنوب غربی برخه کښی د کونان تر شپه جزیری پوری نوی لاری اوتاوده جنگونه دی د کومون په دواړو خواؤ کښی متحدینو په المانی لخوا یو کښی ژور درزونه واچول ښکاره شوه چه د المانی قواؤ متقابلې پدې ناحیه کښی شروع شوی اوتاوده جنگونه دی تیره شپه المانی الوتکو د سین په اوبو اود اوړون په سیند کښی دمخدینو پور

۳- مصنوعات فنی :

این صنایع که مثل صنایع دستۀ دوم از واجبات اولیه شمرده میشود درین جشن ترقیات خوبی نموده بود و مهمترین غرقه هائی که نمایندۀ ترقی تکنیک در مملکت شمرده میشود همانا غرقه فابریکت حربی و غرقه شرکت برق و غرقه شرکت حجاری و نجاری و غرقه مؤسسه حمید وامثال آن بوده است زیرا این غرقه ها نشان میداد که شرکتها و افراد فنی ما ازسال گذشته با بنظر نندارتون امسال در زمینه آلات فنی و صنایع شیمیائی مصدر چقدر پیشرفتی کردیده اند ؟

وفات

نسبت به فوت فضا بل همره ملا مسکین احمد صاحب ده بهائی کاموی سرمدرس نجم المدارس هده شریف که یکی از علماء اعلام و استاد اکثر علماء و مرد خدا پرست و شریعت پرور بود . سن ۸۸ سالگی در حالیکه عمر خود را به نشر علم و اخلاق و خدمت خدا و خلق گذرانده بودند فوت نمودند ، انالله و انا الیه راجعون .

فردار وز پنجشنبه ۱۱ اسد در مسجد چوب فروشی از ساعت ۱۸ الی ۱۲ فانه مردانه از طرف برادرزاده شان جناب ملا محمد الله خان کاموی گرفته میشود .

کښی دی وړاندي لامل اولد ۲۵۰۰ نمبر ار دو فوځونو د کومون په جنوب کښی سن ژرمن دیوسترف اکتو ا و سن مرتن دی دزاس و نیول اود المانیانو متقا بلې حملې ئی رد کړې د انگر یز او اتازونی فوځونه د فوری لو بک په جنوب غرب کښی سره یو بلخی شول او د جنوب خواته وړاندي در و می د انگریز فوځونه د کومون د جنوب په ۱۰۰ میلی کښی د سو او ور تر سیند پورې تل او د گانا د فوځو تو داوړن په شرق کښی تی بی کامیانی و نیو د اتازونی فوځونه د پرسی-ویل دیو په رقبه کښی سره د المانیانو د کلک مقاومت وړاندي درومی اود پرسی-ویل دیو سرک ته نژدی ورسیدل . پرا ئی د متحدینو الوتکو په لهار وړ کښی په ښار او په له روش کښی په مواصلاتی خطوطو او په نانت اوځونو وړو لخوا یو کښی په پلوتو اود کان په جنوب غرب کښی د حربی مهماتو په گدامو او په نورو لخوا یو کښی په هوائی مرتکز او د حمل او نقل پروسایلو ښاری و کړه پرون شیه د المان الوتو نکو پموتو د انگلستان په جنوب او لندن باندې فعالیت درلود چه دهغه به اثر تاوان او تلفات واوښتل . (رپورتر)

الجزیره : پرون دنوی زلانده عسکرو دفلورانس په جنوب کښی یو بلخی و نیو چه دفلورانس سره په حمله کښی به له هغه نه کار واخیستل شی دفلورانس د جنوب په ۵۰ میلی کښی توده جگړه ده د فلورانس په جنوب غرب کښی د جگړو لخوا د نیولو دپاره تود جنگ دی اود ۸۰۰۰ عسکرو سره د المان د کلک مقاومت وړاندي درومی پرون د متحدینو الوتکو په خپلو ۱۷ سو منفردانه حملو کښی د ایطالیا په شمال کښی اومیدان جنگ کښی د حمل و نقل پروسائلو اود مواصلاتو پر خطوطو اوبه پلوشتی اوبخارست کښی د پلوتویر تاسیساتو اوبه یو گوسلاو یا کښی پر نظامی تاسیساتو اولار یو ښاری و کړه پدی عملیاتو کښی د المان ۳۲ اود متحدینو ۱۰ الوتکی تلف شوی . (رپورتر)

الجزیره : دجنرال تیتوفوځونو په خپلو ورسنتیو عملیاتو کښی د یو کوسلاو یا په مختلفو لخوا یو کښی ۱۳ قصبی اوتکی و نیول اود یو کوسلاو یا په جنوب

دشپږی وستړی خبرونه

انقره : دیر اویدانه دنشر شوی خبر سره سم په شرقی جبهه کښی د المان دعوومی تسلیحات ښکاره شوی دی . لندن : انگریزی فوځونه په غربی جبهه کښی په خپله نوی حمله کښی تراوسه پوری ۱۱ میلیه وړاندي لامل . انقره : پرون دواتیکان باپ د المان مختار وزیر سره د خائمی ئی وروغوښت .

الجزیره : المانی قواؤ په ایطالیا کښی دفلورانس دمداغی دپاره ترڅو چه کولای شوی سړی او ونجهیزات ښکار واچول اوه د یو یوونه ملا تر ئی هنی نا حبی ته راوستی دی اوس متحدین ددغه لخوا ۴ میلیه تر سیدی دی . لندن : شوروی قواؤ په (کراگا) چه دوار ساد شرقی شاؤ خاویو مهم مرتکز دی په نوی حمله پیل وکړ .

کښی ئی (د دباو) ښار اوبه موتی ښکرو کښی ئی بیا او وړی ویک او په دالماسیا کښی ور لیکه چه دسیلیت په شمال شرق کښی دی اود بلکرا اود اوز کرب تر مینځ ئی سا مک اودری نور حصارونه و نیول . (رپورتر)

الجزیره : د انگلستان پاچا پرون ورځ د جنرال الکراندر په مرتکز کښی تیره کړه اوبه سبا ناری ئی و کړ د محاذاتو وروستی ریوتونه ئی سم له خپل عادت سره وکتل اوبیا ئی په ایطالیا کښی دمخدینو د نظامی قواؤ له سیه سالار جنرال الکراندر سره نظامی مرتکز کړو . (رپورتر)

ملبورن : دا تازو ننی عسکر د سوورونک دشمال شرق په ۶۰۰ میلی کښی دنیو کښی دشمال غرب په ساحل کښی پریوه نوی نقطه پیاده شوه اوساحلی تخمکی ئی و نیولی اوبخپله اتکنائی نقطه په ساحل اودننه په نیو کښی کښی ارتوی داتازونی عسکرو پدغه پیاده کیدوسره ۱۵۰۰۰ که جایا ئی عسکر دمانا کولای اوسورونک په منځ کښی فلا بند کړل . داتازونی عسکر دمار یانا په جزیره کښی د گوام د جزیری له غربی ساحل نه شرقی ساحل ته ورسیدل اوددی جزیری په عملیا تو کښی تراوسه دمیدان په منځ ۶۰۰ دجاپانی عسکرو مزی شمارل شوی دی . د گوام په جنوبی نیمایه کښی محلی اودب په پلوتو پلو لخوا یو کښی جاری دی پدی لخوا کښی د اتازونی جنگی پیر یو د تخمکی له فوځونو سره مرسته وکړه اوپرله پسې دجاپان پر نظامی لخوا یو کولی وروی . (رپورتر)

چونکنک : دننک چونک په کوڅو اوبازارو کښی جنگ دی . اود متحدینو الوتکو دجاپان په ایالت کښی دجاپان پر مرتکز او دریائی پیر یو ښاری و کړه ددغی ښاری شدت په لی بانک کښی دجاپان نظامی تاسیساتو او دچا نکشا مقابل ته متوجه وه . د متحدینو الوتکو دجاپان الوتکی وغور زولی اوانوروت ئی تاوان ورساوه اوله دغو عملیاتو نه داتازونی یوه الوتکه خپل مرتکز ته نه ده راغلی . (رپورتر)

پاتی په (۲) مخ کښی

آیا محاذ دوم موفق خواهد شد؟

(۲)

مزید برین سرایانی از برطانیه که در مدیترانه و آسیا خدمت میکنند و سرایانی در کانادا که هنوز در تحت تربیه بوده و با وظایف محلی را در خود کانادا ا جرایمنا بند هم و جوددارند که همه اینهارا نیز بیک مایون و پنجاه هزار بالغ کشته میتوانیم.

با این ترتیب قوای مجهز برطانیه و کانادا در جزایر برطانیه شاید به یک ملیون و پنجاه هزار بالغ شود. مهندا ما باید نصف این تعداد را برای مدافعات ضد طیاره و مدافعات ساحلی قرار گاه های تعلیمی، شخصیت های اداری و مریض های بستری شفا خانه ها و غیره کتار بگذاریم یا از اصل تعداد وضع کنیم.

وانگهی تعداد حقیقی عبارت از هفتصد تا هفتصد و پنجاه هزار قشون زمینی برای منظور حمله باقی خواهد ماند. از قرار ترتیب فرقه ۱۵ هزار نفری (در حالیکه تعدادی صد در صد افراد قشونی دیگری را که در امریکای قوماندهانی عمومی و در خطوط منافذات و غیره مشغول هستند به آن علاوه نمائیم) بر برطانیای کبیر و کانادا در حدود بیست و چهار فرقه تقدیم میتوانند.

با در نظر گرفتن کدام چانس موفقیت ملازم داریم در مقابل هفتاد فرقه جرمنی لافل هشتا فرقه خود را بکار بیندازیم. وانگهی سهم برطانیه و کانادا را که از این تعداد وضع کنیم ۵۶ باقی میانداوین رقم هفتاد فیصد هشتاد است جنگ از نقطه نظری قیمت حیات بر مصرف است:

این امر قوام خواهد بود در صورت قطعی صحیح ثابت شود یا نشود این حقیقت روشن و مسلم است که امریکا باید برای قبول ضایعات و خسارات سنگین در مستقبل قریب آمادگی ببیند آیاما بخوردن و هضم نمودن ضایعات خود مستعد هستیم؟

در اینجا باید برای رهنمائی به تاریخ مراجعه کنیم.

فرانسه تقریباً در سی سال جنگ و منازعه لابینقطع که در بین سالهای

۱۶۹۰ و ۱۷۲۰ نمود یک کمی بیشتر از یک فیصد تمام جمعیت خود را ضایع کرده بود سالهای خونین انقلاب و جنگهای نابلیون ۴۲ فیصد ضایعات را در بین سالهای ۱۷۹۰ و ۱۸۱۵ برای کشور مذکور بار آورد چون این ضایعات در ظرف مدت های طولانی صورت گرفته بود و تولدات فرانسه در آنوقت بلند بود با این تعیبه بزودی غلبه حاصل شد.

در جنگ عمومی اول فرانسه ضایعات که ر شکنی را در حدود ۵۰۶ در صد جمعیت خود را از دست داد که تا حال از آن ضربت کمر راست نکرده و شفا نیافته است. در حقیقت با یک مظنه تولدات که حالا تقریباً ستانک یعنی غیر حرکتی میباشد فرانسه دیگر اید بصورت حقیقی یک فرقه درجه اول نخواهد بود. ضایعات برطانیه در جنگ عمومی گذشته ۲۰۶ فیصد بود.

آیامتوانیم در مقابل ۶۰،۵۰۰،۰۰۰ ضایعات و تلفات جنگی تحمل و مقاومت کنیم؟ نتیجه آن ضایعات هنوز در ملت برطانیه مرمی و محسوس است. از طرف دیگر جرمنی در سنه ۱۹۱۴ و ۱۹۱۸ بمثل فرانس تحمل تلفات سنگینی شده بود ولی در یک نسل ذریعه تربیه سریع نفوس کمبود خود را تامین کرد.

تقلیل ترین خساره و تلفات جنگی که امریکا تا حال تحمل شده تلفات ۱۰۳ ملیون میباشد که در جنگهای داخلی گرفته بود. این خساره در یک وقتی که انکشاف نفوس خیلی هاسریع بود صورت گرفته و جبران شد.

امروز با حالت سقوط و تنزل مظنه تولدات ماشیده آماتور و متجسس گردیده ولی با هم یک ضایعه مساوی با ضایعه جنگ داخلی را تحمل کرده خواهیم توانست. وانگهی ما اگر چه فلاح نخواهیم شد ولی بصورت جدی جریده دار خواهیم گردید اگر مثل ضایعات برطانیه در جنگ عمومی اول محتمل ضایعه کردیم و اما یک ضایعه که بمثل ضایعه فرانسه در ۱۹۱۸-۱۹۱۴ باشد یک ضایعه قریب بد هشت و خطر گفته خواهد شد.

بیا ببینیم که این سه بیانه را علی الترتیب بحیث یک ورق و ۲ ورق و

۵ فیصد بگیریم. آنوقت بحساب یک جمعیت ۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ملیونی امریکامیتواند باندازه ۱۰۶،۲۵۰،۰۰۰ یک خساره جنگی را بدو اینسکه بصورت سنگینی ضعیف شده باشد تحمل نماید.

واما یک رقم قریب به ۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ملت را بصورت شدیدی متأثر خواهد ساخت در حالیکه با یک خساره باندازه ۶۰،۵۰۰،۰۰۰ لافل برای یک نسل فلاح خواهیم شد.

خوشبختانه با این ترتیب ماصرف به ده فیصد رقم اول الذکر قریب میشود یعنی اگر ضایعات جبیه دوم در ظرف سه ماه جنگهای سنگین به ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ هم بالغ گردد (طوریکه بیش بینی میشود) آنوقت باز هم ثلث ضایعات را که در روزهای تاریک جنگهای داخلی متحمل شده بودیم متحمل خواهیم شد.

و برای اینکه باور شود مظنه ضایعات ما بتناسب مردمانیکه تجهیز و تحت سلاح نموده ایم نسبت بهریک جنگ و منازعه گذشته بست و نازل میباشد دلایلی هم موجود میباشد.

چون اسلحه جدید خیلی مؤثر است لست فیصدی مرده ها در مقابل کلیه ضایعات بلند تر می باشد.

در ارقام و احصائیه های گذشته که بمقابل چهار نفر زخمی یک نفر مقتول نشان میداد شاید حالا تربیه در عمل آمد و وقت مردگان را بیشتر نشان بدهد.

ولی از طرف دیگر بیک نسبت فیصدی بسیار بلند زخمی ها توسط بلازما ادویه جدید و تکنیک های طبی بهتر شفا یاب میکنند. چنانچه احتمال دارد اضافه از دو فیصد زخمی های مایع نشوند.

تربیه آلات میخانیک نیز یک رول عمده اساسی را بازی خواهد کرد. همچونیکه حصه زیاد جنگهایی را که باستی شخصاً از طرف انسانها اجرا میکردید ماشین ایفا میکنند همچنان بسیاری از ضربات و لطمات را که باستی ایشان بردارند نیز ماشین می بردارد. (باقی دارد)

اوله (۱۰۰) نه در بردان لجا یونه نی و نیول (د بیلوروسی) دلمری محاذ عسکرو (د سید لسخ) او (منسک) رو فسکی) بیارونه او دو مواصلا نی لارو مهم مرگروه نیول دا لجا یونه (وارشاوه) په لارو کینی د المانیانو دمدافعی مهم انکائی لجا یونه و شوروی فوجونه په دی منطقه کینی هم له (۵۰۰) نه در بردان لجا یونه او داور گادی سیتشونه نی و نیول شوروی فوجونه په پراخه جبیه کینی د (تیشو په) ترسیند پوریونل اود سیند بر غربی غار نه نی در بردان لجا یونه و نیول په دی جنگو کینی المانیانو له (۲۵۰۰) نه در خیل متصبدا ران اوعسکر له لاسه ورگزل. شوروی عسکرو د المان ۲۰ تانک اومو تر لرونکی تویه مات کرل اود بر بندیان نی و نیول چه دهغو بند یانو په جمله کینی د (۴۰۶) نمبر المانی بیاده غوند قوماندان (ادولف خون یاین) هم شامل دی د (گروندو) په غرب او جنوب غرب کینی شوروی فوجونه و راندی ولادل

اوله (۱۰۰) نه در بردان لجا یونه نی و نیول (د بیلوروسی) دلمری محاذ عسکرو (د سید لسخ) او (منسک) رو فسکی) بیارونه او دو مواصلا نی لارو مهم مرگروه نیول دا لجا یونه (وارشاوه) په لارو کینی د المانیانو دمدافعی مهم انکائی لجا یونه و شوروی فوجونه په دی منطقه کینی هم له (۵۰۰) نه در بردان لجا یونه او داور گادی سیتشونه نی و نیول شوروی فوجونه په پراخه جبیه کینی د (تیشو په) ترسیند پوریونل اود سیند بر غربی غار نه نی در بردان لجا یونه و نیول په دی جنگو کینی المانیانو له (۲۵۰۰) نه در خیل متصبدا ران اوعسکر له لاسه ورگزل. شوروی عسکرو د المان ۲۰ تانک اومو تر لرونکی تویه مات کرل اود بر بندیان نی و نیول چه دهغو بند یانو په جمله کینی د (۴۰۶) نمبر المانی بیاده غوند قوماندان (ادولف خون یاین) هم شامل دی د (گروندو) په غرب او جنوب غرب کینی شوروی فوجونه و راندی ولادل

د آتازونی د حربی منابعو تجهیزات

(۲)

«ب ۲» دوله بومبارد مان الوتکی چه د مخه د طیاره سازی په یوه مؤسسه کینی چه په «کونسولیدیت» سره بلله کېده جوړیدی پهغه. اواخر و کینی په نوی مؤسسه کینی چه د «فور» له خوا په «ایسیلانت» کینی جوړه شویده هم جوړیدی.

د «ولتس» د کمپانی د کار کو نکو د فعالیت اوجده بت په اثر د ۱۹۴۱ کال د جولای په میاشت کینی د الوتکو محصولات نسبت د مخه ته یو پهخلو ره ډیر شویدی.

د «ولتی» کمپانی په (کالیفورنیا) کینی واقع ده د لخوا نورو معلو ماتو په قرار یوه بله اود هو ایازی مؤسسه جوړه شویده دغه مؤسسه په ایسیلنته اومچینگان کینی واقع ده ددغی مؤسسه په جوړه ولوسره ۴۷ ملیونه دو لار مصرف شویده دغه لود طیاره سازی فابریکه د «فور» ته په اچاره ور کړه شویده او په دغه فابریکه کینی کینی قبیل بومبارد مان الوتکی چه ډول پی خلوو موتور دی جوړیدی علاوه پر هغه د حربی الوتکو دپاره هم ډیر موتورونه په کینی جوړیدی څرنگه چه سنجش شویدی دی په دغه مؤسسه کینی ۸۰ زره کار کوونکی په بوت سره کار کوی ددغی فابریکې سالانه محصولات ۱۹۴۲ زره موتورونه الوتکی دی. په ۱۹۴۲ کال کینی چه یوازی و فور دته دالوتکو دجوړولو فرمایش ور کړه شوی وه دهغو قیمت ۸۰۰ ملیونه امریکائی دولاړه کېدل دوه کاله د مخه یوازی د فور ددوا تومو بیل جوړولو په فابریکه کینی ۵۰ موتورونه جوړید له جنرال موتور د کمپانیو په موسسه کینی چه یوه نی (شیرولی) اوله په (بیوک) سره یادیزی په هره موسسه کینی جلا جلا دمیاشتی بوژد حربی الوتکو موتورونه جوړیدی. طیاره سازی دوو عمده و کمپانیو د جنرال موتور و کوه سره په متحدانه ډول کار وکړ او په یوه میاشت کینی پی په مجموعی ډول سره ۷ ملیونو آسویه فو د الوتکو موتورونه جوړه کړه مگر یاده او اواخر کینی دغه کمپانیو په یوه میاشت کینی د ۱۲ ملیونو آسویه مجموعی فو د سره د حربی الوتکو موتورونه جوړه وی تا نگونه په آتازونی کینی د (تجانس) په اساس جوړیدی.

د واکونو دجوړولو کمپانی چه په امریکان کاران د فوندری سره یادیزی د ۱۹۳۹ کال په اولو کینی پی د تا نگونه په جوړولو سره شروع کړیوه او هم ددغی کمپانی د تا نگونه محصولات ورخ په ورخ یسی ډیر بیزی د لخوا معلوما تو په قرار داو تومو بیل د تولو کمپانیو دجملی خنجه د کراسلر کمپانی دحینه خنجه د تا نگونه د محصولاتو ۳ مقام اشغال کړیدی دغه کمپانی کینی د مخه تر دی ۳۰ تانه تا نگونه جوړیده چه هغه پی د (قلعه حرکت کننده) په نامه سره بلله. څرنگه چه تخمین شویده په ۱۹۳۸ کال کینی آتازونی د یو ملیون دولاړو مختلف النوعه دستگهای جوړی کړیدی په ۱۹۴۰ کال کینی دهغه قیمت یوه خاوره ډیر شو او د ۱۹۴۱ کال په نیما کی کینی په آتازونی کینی دورخی یوزر ماشینونه اود دستگهای جوړی شویدی په دغه

خرگندونې

قابل توجه مشتری کین شرکت

کلمو
په روز دوشنبه ۲۵ سرطان مجلس عمومی مشتر کین شرکت کلمو را در نظر گرفته مکتوباً و ذریعه تلگراف خبر داده بودیم برخی از شرکاء حاضر و بعضی حاضر نشده بودند مجدداً بموم مشتر کین شرکت کلمو خبر داده میشود که به روز سه شنبه ۱۶ برج اسد بساعت ۲ بعد از ظهر برای اولین بار مجلس عمومی شرکاء منعقد شدند. مشتر کین شرکت کلمو با ید پیروز و ساعت مذکور بشرکت کلمو در ایالتان نمبر ۲ واقع لب دریای خودشان و با وکیل شان با وکالت خطر رسمی حاضر شوند. (۲۳۶) ۲/۳

مهر نشان مخصوص سرباکت های مدیریت مامورین وزارت پست تاریخ ۱۴ سرطان مفقود گردیده در آید اعتبار آن ساقط است. (۲۳۵) ۱/۳

سید جان و عبدالرزاق سنگ خستی کار آمد تعمیرات را قرارداد نموده اند مرجع داوطلبی تا ۲۰ روز مدیریت تعمیرات ولایت کابل. (۲۳۹) ۱/۱

هوتل سینما به محمد ابوبخانه ماهانه یک هزارو یکصد و پنجاه افغانی کرایه داده شده موعداوطلبی یک ماهه شعبه اجرا بیه سینما. (۲۳۶) ۱/۱

زمین و قلعه فروشى

در قلعه احمد خان يك قلعه و چهل جريب زمين فروخته ميشود. مرجع خانه نمبر ۱۱۱ چاهرهداری (۱/۲)

نسبت نو د آتازونی د ماشین سازی محصولات د جرمنی د ماشین سازی تر محصولا تو په ۱۹۳۹ کال یوه دو ډیر دی یوه حصه م م ماشینو نه او دستگهای چه خاص د آتازونی ساخت دی و انگلستان ته استول کیزی د بریو جوړولو فابریکو د آتازونی په حربی پروگرام کینی مهم گدای نیولی دی. د صحیح تخمین له روه په ۱۹۳۹ کال کینی د آتازونی د تجارتنی بیریو مجموعی وزن ۹ ملیونه تونه دهغه وخته راسته چه پروگرام ورته جوړ شویدی د هغه ملکیت د تجارتنی بیریو وزن و ۱۳ ملیون تونه رسیدلی دی د آتازونی د اطلاعات تکنیک په سواحلو کینی دنوو بی یودا رالتعمیر جوړ شوی دی چه تر د مخنیو دارالتعمیر و ډیر لوی دی د آتازونی د تجارتنی بیریو محصولات دهغه وخته خنجه چه جکر شروع شویده ورخ په ورخ ډیر بیزی. روزوات خو کاله د مخه و پیل و چه ددغه دیاره چه آتازونی دی وساته شی باید وروس او انگلستان ته لازمه معاونتونه ور کړه شی چه په دغه ډول نوم مشترک د دشمن مغلوب شی وخت چه آتازونی رو سیه انگلستان له حینته خنجه دخام موادو او خوراکي د موادو جنگی موادو نسبت و خیل حریف ته بنه تراغنی دی په دغه توگه سره نوم مجوری قواؤ شکست ختمی دی علاوه پر هغه ۳ سره مملکتونه له حینته خنجه د نفوس نسبت و خیل دشمن ته یو په خو لود دی نوبه خود یر خیل دینمن باندی غلبه حاصل کړی چه دنیا دغه خطر خنجه خلاصه شی. (یای)